

Griep-epidemie bijna ten einde?

Een uitgave van: Nationaal Influenza Centrum (NIC): Rotterdam (Erasmus MC), Bilthoven (RIVM); Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (Nivel)

Nieuwsbrief
Influenza-
Surveillance
2018-2019

Epidemiologische influenzasituatie in Nederland

In week 12 van 2019 rapporteerden de peilstations 3,2 patiënten met influenza-achtig ziektebeeld (IAZ) per 10.000 inwoners (figuren 1 en 2). Dit ligt voor het eerst dit jaar onder de epidemische grens van 5,1 per 10.000 inwoners. Aangezien de griep-epidemie formeel pas ten einde is als de epidemische grens van 5,1 patiënten met IAZ per 10.000 inwoners twee achtereenvolgende weken niet overschreden is en het griepvirus nog niet het land uit is (zie onder), kunnen we op zijn vroegst volgende week het einde van de epidemie van 2018/2019 aankondigen. In huisartspraktijken is afgelopen week in alle leeftijdscategorieën en in alle regio's de incidentie afgenomen (figuur 5).

Influenzavirusdetecties

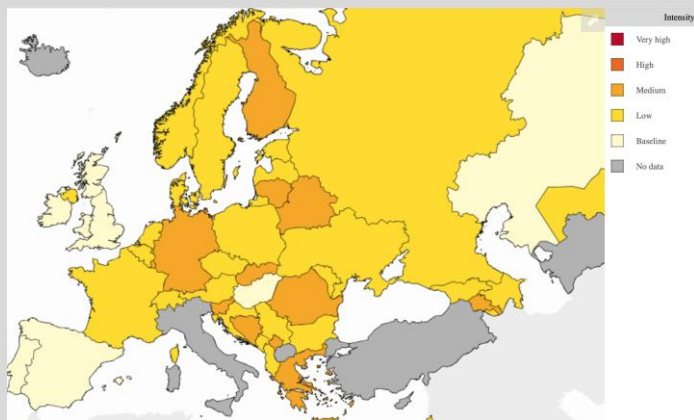
In week 12 van 2019 werd in de 7 door Nivel-peilstation-huisartsen afgenomen monsters van patiënten met een IAZ in 71% een influenzavirus gevonden: 1 keer (14%) een A(H1N1)pdm09 influenzavirus en 4 keer (57%) een A(H3N2) influenzavirus (figuur 3). Hoewel de aantallen teruglopen maakte dus nog steeds een aanzienlijk deel van de patiënten met een IAZ een infectie met een influenzavirus door. In alle in dit seizoen sinds week 40/2018 door de peilstations afgenomen influenza-virus-positieve monsters van IAZ-patiënten werd 75 keer (54%) een A(H1N1)pdm09 influenzavirus aangetroffen, 62 keer (45%) een A(H3N2) influenzavirus en 1 keer (1%) een influenza B virus van de Yamagata-lijn.

Van de 1028 door diagnostische ziekenhuislaboratoria bij het NIC aangemelde influenzavirussen sinds week 40 waren er 1019 (99%) van het A-type en 9 (1%) van het B-type (figuur 4). Van de 568 verder getypeerde influenza A virussen behoorden er 334 (59%) tot het subtype A(H1N1)pdm09 en 234 (41%) tot het subtype A(H3N2). Van de influenza B virus positieve monsters was slechts in 2 monsters genoeg virus aanwezig voor typering; dit betrof 1 influenza B virus van de Victoria-lijn en 1 van de Yamagata-lijn.

De diagnostische ziekenhuislaboratoria rapporteerden in de virologische weekstaten sinds week 47 hoofdzakelijk type A in de influenzavirus-positieve monsters (figuur 6). Ook in deze weekstaten is een dalende trend zichtbaar in het aantal diagnoses van een influenza virus infectie.

De situatie elders op het noordelijk halfrond

Elders in **Europa** wordt inmiddels vooral lage influenza activiteit gemeld, in sommige landen nog gemiddeld (zie figuur onder). Uit een interim rapportage voor heel Europa blijkt dat dit griepseizoen niet substantieel anders verloopt dan andere jaren. De zeer lage prevalentie van influenzavirus type B is opvallend. Influenza A(H1N1)pdm09 en A(H3N2) virussen worden ongeveer even vaak gezien, maar wel met grote verschillen in dominantie van deze virussen tussen de Europese landen onderling. Bron: ECDC/WHO, [Flu News Europe](#); [Eurosurveillance](#).

Uitgestelde keuze A(H3N2) component in vaccin

Voor het komend seizoen had het WHO netwerk moeite een keuze te maken voor de A(H3N2) virus component in het vaccin, blijkens het uitstellen van deze keuze tot 21 maart 2019. Maar nu is de knoop doorgemaakt, met de update van het vaccin naar een A/Kansas/14/2017-achtig virus. A/Kansas/14/2017 behoort tot clade 3C.3a, een groep virussen die sinds November 2018 wereldwijd toeneemt ten koste van clade 3C.2a1b. Hoewel clade 3C.2a1b virussen nog altijd domineren zijn de op eieren geproduceerde vaccins de laatste jaren weinig effectief gebleken tegen clade 3C.2a1b virussen. De op eieren geproduceerde clade 3C.3a vaccinstam geeft wel goede antistof-titers tegen recente clade 3C.3a virussen. Hopelijk biedt dit vaccin ook kruis-bescherming tegen clade 3C.2a1b virussen, in het geval die volgend jaar opnieuw domineren. Naast de A(H3N2) vaccin component is voor 2019/2020 ook de A(H1N1)pdm09 component aangepast, maar de B-componenten niet. Bron: [WHO](#).

Fig. 1. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde influenza-achtige ziektebeelden (IAZ) per 10.000 inwoners per regio in week 12 van 2019 (bron: Nivel, voorlopige gegevens).

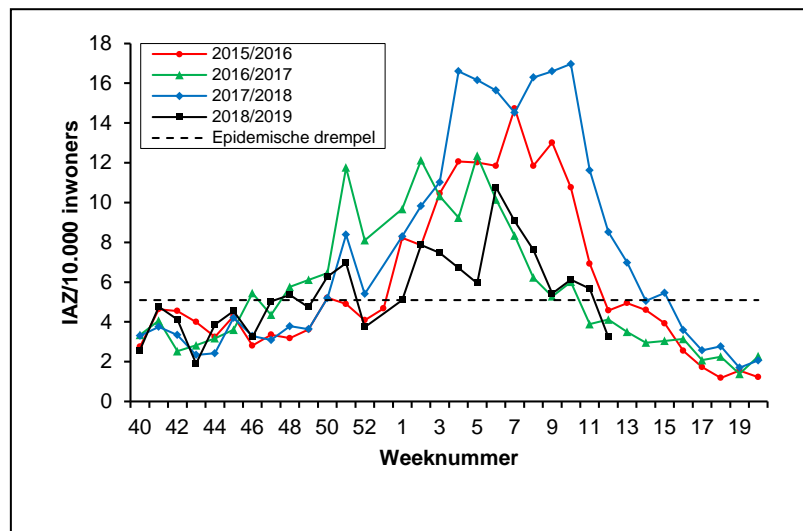

Fig. 2. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde patiënten met IAZ in 2015-2019 per week en per 10.000 inwoners (bron: Nivel). De stippellijn geeft de epidemische drempel weer.

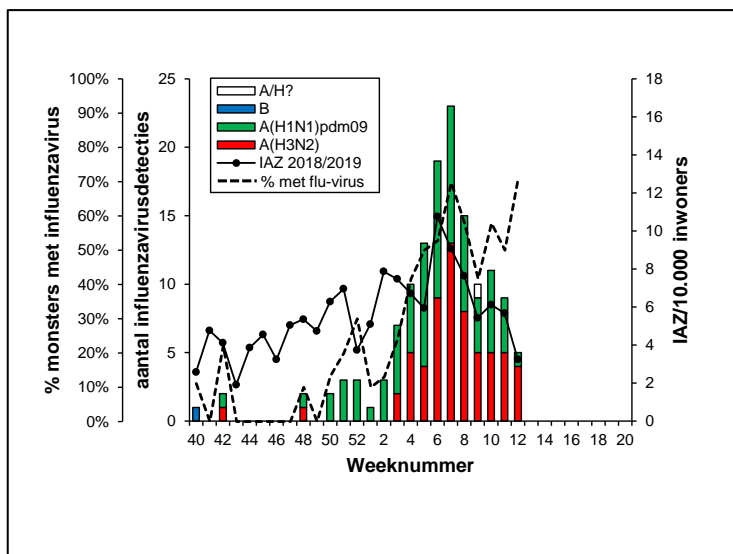

Fig. 3. Aantallen monsters van huisartspatiënten met een IAZ waarin influenzavirus is gedetecteerd en het percentage monsters waarin een influenzavirus werd aangetroffen (y-assen links), en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (y-as rechts) (bron: resp. RIVM en Nivel).

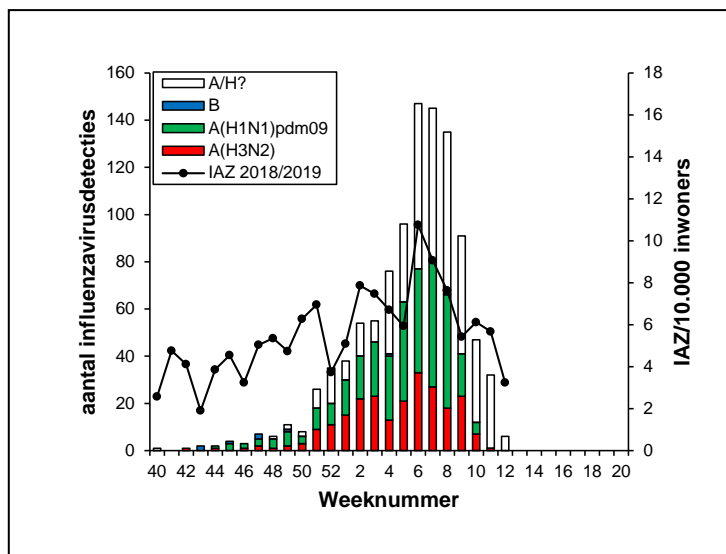

Fig. 4. Aantallen door Erasmus MC gedetecteerde virussen in vanuit diagnostische laboratoria naar Erasmus MC opgestuurde monsters (y-as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (y-as rechts) (bron: resp. EMC en Nivel).

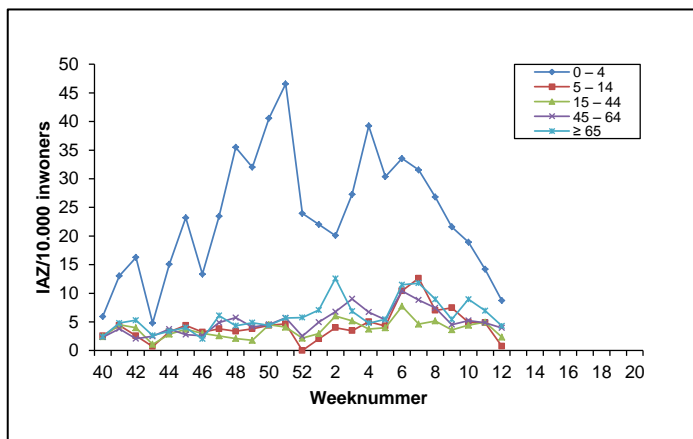

Fig. 5. Leeftijdverdeling van door peilstation-huisartsen geregistreerde patiënten met IAZ per week en per 10.000 inwoners (bron: Nivel).

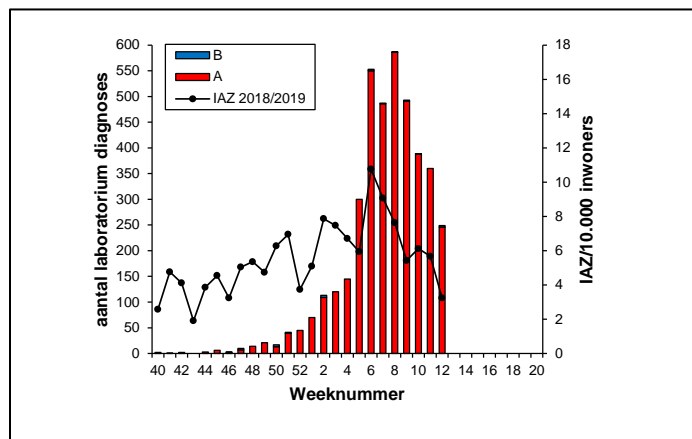

Fig. 6. Aantallen diagnoses van influenzavirus infecties gerapporteerd door de diagnostische laboratoria deelnemend aan de virologische weekstaten (y-as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (y-as rechts). De laatste week is altijd een onderrapportage omdat op moment van data extractie nog niet alle laboratoria hun data hebben gerapporteerd (bron: resp. virologische weekstaten en Nivel).

Samenstelling van het influenzavaccin voor het seizoen 2019/2020

- A/Brisbane/02/2018 (H1N1)pdm09-achtig virus;
- A/Kansas/14/2017 (H3N2)-achtig virus;
- B/Colorado/06/2017-achtig virus (B/Victoria/2/87 lijn);
- B/Phuket/3073/2013-achtig virus (B/Yamagata/16/88 lijn)

In Nederland volgt het Nationaal Programma Grieppreventie voor 2019/2020 voor het eerst het WHO advies voor quadrivalent vaccin. Zie ook de [kamerbrief](#) van oktober 2018.

Colofon

Deze Nieuwsbrief komt tot stand door samenwerking van de volgende instanties en personen:

Nivel, Utrecht
 Dr. Gé Donker, huisarts en epidemioloog
 Coördinator peilstations, Nivel Zorgregistraties eerste lijn
 Dr. Mariëtte Hooiveld

NIC: Prof. dr. Marion Koopmans, directeur

Erasmus MC, Rotterdam
 Prof. dr. Ron Fouchier

RIVM, Bilthoven
 Dr. Adam Meijer
 Drs. Marit de Lange
 Dr. Anne Teirlinck

Redactiesecretariaat:
 Maria Silva
 Nationaal Influenza Centrum
 Afdeling Viroscience, Erasmus MC, Postbus 2040,
 3000 CA Rotterdam

De Nieuwsbrief ook op Internet:
<http://www.erasmusmc.nl/viroscience>
<http://www.nivel.nl/griepmonitor>
https://www.rivm.nl/Onderwerpen/G/Griep/Surveillance/Stand_van_zaken_griep

Virologische weekstaten:
<https://www.rivm.nl/virologische-weekstaten>

Nieuwsbrief
 Influenza-Surveilliance
 2018-2019